

Gál Csaba ny. ezredes:

KATONAI ÉS HADITECHNIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK A NAGYVILÁGBÓL

A SZERZŐRŐL:

Gál Csaba ny. ezredes, katonai szakíró (ORCID: 0000-0003-3881-8054; MTMT: 10087274)

AZ UKRÁN HADERŐ TÖBB ELEKTROMOS ROBOGÓT IGÉNYEL

A Mosphera lett robotgyártó vállalat levelet kapott ukrán katonáktól, akik tudatták, hogy a cég által gyártott elektromos robotok – amelyek a vállalat honlapja¹ alapján inkább egy megerősített rollerra hasonlítanak – kiválóan teljesítenek a harci feladatok végrehajtása során.² Klav Asmanis, a Mosphera vezérigazgatója a párizsi Eurosatory haditechnikai kiállításon elmondta, hogy az ukrán katonák nyíltan igényelnek még néhány tucat robotot közel zajtalan felderítési és utánpótlási feladatokra. Lettország 2023 elején adományozott először néhány ilyen típusú eszközt az ukrán erők számára. Mivel a járművek hasznosnak bizonyultak a konfliktusos helyzetek kezelése során, azóta – 2023 végi adatok szerint – két ukrán alakulat is kért több mint két tucat kismotort. Emellett egy adománygyűjtő szervezet is több mint 30 elektromos robotot igényelt az ukrán erők számára, így a teljes megrendelés közel 70 db-ra nőtt. A Mosphera készen áll a kérések teljesítésére, az ukrán kérést azonban előzetesen a lett kormánynak kell engedélyeznie. Asmanis szerint az ukrán frontvonalbeli erők „a világ első katonai célú elektromos robotját” alkalmazzák, amelynek mintegy 100 km/h a csúcsebessége, „teljesen zajmentesen működik”, és elég kicsi ahhoz, hogy az eszközt kezelője könnyen elrejtse a bozótosban. Az ukrán katonák pozitívan nyilatkoztak a robotról, mert lehetővé teszi számukra, hogy az erdőkből az állatok csapásain gyorsan és hangtalanul mozogjanak, ami gyalogos végrehajtás esetén túl lassú és veszélyes lenne.

A KIS MÉRETŰ DRÓNOK HAMAROSAN ELVESZTIK HATÉKONYSÁGUKAT

A kis méretű drónok előnye a harctereken – ideértve az ukrán hadszínteret is – csak „egy pillanat a történelemben” – mondta Pierre Schill, a francia haderő vezérkari főnöke június 19-én, a párizsi Eurosatory kiállításon.³ „Ma a repülő drón jelentette kard még erősebb, mint a pajzs, de a pajzs erősödni fog.” Az Eurosatory kiállításon több tucat drónelhárító rendszer volt látható, – köztük sörösés puskák, gépágyúk és rakéták –, de egyes vállalatok – például a Safran, a Thales és a Hensoldt – „puha” megoldásokat kínáló rendszereket is bemutattak a drónok elektronikus úton történő működésképtelenné tételére. Schill elmondta, hogy a francia Scorpion együttműködési programban részt vevő járművek két éven belül mind drónellenes rendszert is hordoznak majd, amelyek a drónok észlelését követően rakétákkal vagy a cél

¹ Mosphera.

² Ferran 2024.

³ Ruitenberg 2024.

közelében robbanó 40 mm-es gránátokkal támadják azokat. A drónok elleni harc sikerességének példaként a tábornok a Bayraktar drónt említette, amely az ukrajnai konfliktus kezdetekor a „háború királya” volt, de ma már nem használják, mert túl könnyű leküzdeni. A tábornok ugyanakkor kijelentette, nem gondolja, hogy az ukrajnai háború megkérdőjelezi azt a francia elképzelést, amely a közepes páncélzattal rendelkező eszközökre épített, a sebességre és a mobilitásra összpontosító manőverező hadsereget preferálja. A hadsereg által a Scorpion program részeként bevezetett járművek – a Griffon, a Serval és a Jaguar – akár aktív, akár passzív védelemmel is felszerelhetők, míg az aknavédelem szempontjából „elég masszívak”. A katonai drónok fejlesztésének rendkívül gyors üteme miatt nem érdemes jelentős drónbeszerzési programokban gondolkodni, mert a megszerzett képesség öt hónap alatt elavulttá válhat. Schill szerint a drónokat nem lehet összehasonlítani a 155 mm-es löszerekkel, mert ez utóbbiak akár tíz év raktározás után is megbízható működőképességgel rendelkeznek.

KÍNA NÖVELI A KUBÁBAN TELEPÍTETT HÍRSZERZÉSI KÉPESSÉGEIT

A Kubáról készült új műholdfelvételek szerint négy katonai bázison hírszerzési képességek fejlesztése történik, és azok feltételezhetően kapcsolatban állnak Kínával.⁴ A washingtoni székhelyű Stratégiai és Nemzetközi Tanulmányok Központja (CSIS⁵) jelentésében bemutatott képek márciusban és áprilisban készültek. Új vagy közelmúltbeli építkezéseket jeleztek három helyszínen Havanna közelében, valamint egy korábban be nem jelentett helyszínen, a guantánamói amerikai haditengerészeti támaszponttól nem messze. Figyelemre méltó az űrfigyelő berendezések növekedése olyan helyszíneken, mint Bejucal és Calabazar, bár Kubának nincsenek saját műholdjai vagy űrprogramja. A négy helyszín közül Bejucal a legnagyobb, amely a közelmúltban jelentős hírszerzési megfigyelőállomásként vált ismertté. A bázisról azt feltételezik, hogy Kína számára figyeli az elektronikus kommunikációt. Területén jelentős változások történnek, például új antennaépület jelent meg. Két másik Havanna melletti helyszínen – Wajayon és Calabazaron – is nyomon követhető a fejlesztés. A negyedik helyszín El Salao, ahol még folyik az építkezés, de elhelyezkedése – közel a Santiago de Cuba város melletti guantánamói amerikai haditengerészeti támaszponthoz – aggodalomra adhat okot az Amerikai Egyesült Államok számára. A The Wall Street Journal egy tavalyi cikke szerint Kína több milliárd dollárt fizet Kubának egy kémlelési-tényező felépítéséért. Kína visszautasította a CSIS-jelentés megállapításait, a washingtoni kínai nagykövetség szóvivője pedig rágalmazásnak nevezte azokat. Kuba is tiltakozott a CSIS jelentésében foglaltak ellen. A CSIS szerint a kubai létesítmények lehetővé tennék a rádióforgalom figyélését, és potenciálisan az amerikai műholdak által szolgáltatott adatok lehallgatását, amikor azok az Amerikai Egyesült Államok déli részén nagyon érzékeny katonai helyszínek felett haladnak át. A megfigyelőállomások abban is segíthetnek Kínának, hogy az ázsiai ország hozzáférjen azokhoz az információkhoz, amit a jelentés „adatkincsnek” minősít az Amerikai Egyesült Államok délkeleti részén áthaladó kereskedelmi kommunikációból.

⁴ Seldin 2024.

⁵ Center for Strategic and International Studies.

BUNKEREKBŐL ÁLLÓ VÉDELMI VONAL A BALTI ÁLLAMOK TERÜLETÉN

A balti nemzetek 2024 januárjában összefogtak, hogy 65 millió dolláros költséggel egy védelmi vonalat építsenek ki, amely összesen mintegy 600 bunkerből és harci állásból állna Észtország, Lettország és Litvánia területén.⁶ 2024. május elején Martin Herem tábornok, az észti haderő akkori parancsnoka (július 1-jén nyugállományba vonult) kifejtette elképzelését a bunkerprojektről. Felvázolta, hogy mit kell tenni, hogyan és mikor kell a rendszert megépíteni – miközben elosztatott néhány, a témával kapcsolatos téves feltételezést. A tábornok szerint a cél nem az, hogy megállítsák Oroszországot, mert ha meg akarnák állítani őket a védelmi vonal egy adott pontján, akkor az oroszok döntenek el, hol törnek át. A cél az invázió formálása, irányának befolyásolása. Szerinte téves az az elgondolás, hogy a teljes bunkerrendszert napjainkban kell megépíteni. A balti államoknak azt kell megvizsgálniuk, hogy egy egy hónappal korábbi figyelmeztetés nyomán – vagyis amikor különböző jelek alapján egyértelműnek tűnik, hogy az invázió bekövetkezik – a védelmi vonalból mi építhető meg. A támadásig azonban a védelmi rendszernek csak azokat az elemeit kell kiépíteni, illetve azokra kell költeni, amelyeket nem lehet ilyen gyorsan kialakítani. Lettország védelmi minisztere januárban azt prognosztizálta, hogy a projekt végrehajtása akár egy évtizedet is igénybe vehet. Nem csak a balti országok tervezik védelmi vonal kiépítését. Lengyelország májusban bejelentette a „keleti pajzs” elnevezésű kezdeményezését, amely több mint 2,5 milliárd dollárnyi befektetést jelenthet a fehéroroszországi és az oroszországi határai mentén. Herem megjegyezte, hogy utódja, Andrus Merilo tábornok még nála is agresszívebb katonai vezető lehet. Márciusban Merilo azt mondta, hogy az elképzelés szerint Észtország felfoghatja az orosz támadás első hullámát, azt követően a többi állam hadserege segíteni fogja. „A NATO minden bizonnyal megnyerne minden hagyományos harcot Moszkvával szemben” – mondta Herem.

ROMÁNIA DÉL-KOREAI TARACKOKAT VÁSÁROL

A román Nemzetvédelmi Minisztérium június 19-én közleményben számolt be arról, hogy megszületett a döntés a haderő tűzérékének korszerűsítésére kiírt, három zászlóalj szintű 155 mm-es tarackrendszer megvásárlására kiírt versenypályázat győzteséről.⁷ A három jelentkező közül – a német Krauss-Maffei Wegmann a Panzerhaubitze 2000-rel, a török BMC a T-155 Firtinával és a dél-koreai Hanwha Aerospace a K9 Thunderrel pályázott – az utóbbi lett a győztes. A közlemény szerint a 155 mm-es önjáró tarackból a haderő összesen 54 db-ot kap, kiegészítve a támogató felszereléssel és a kezdeti mennyiségű speciális löszszerrel. A bejelentés Angel Tilvár román nemzetvédelmi miniszter és dél-koreai kollégája, Won-sik Shin találkozója után történt. A közleményből nem derül ki a beszerzés értéke, de a Nemzetvédelmi Minisztérium korábbi információi alapján Bukarest az új tarackok beszerzésének tervezésekor mintegy 4,2 milliárd lej (910 millió USD) kiadással számolt. Román szakértők szerint a dél-koreai K9 kiválasztásában a viszonylag rövid szállítási határidő mellett jelentős szerepet játszott a román védelmi iparral tervezett ipari együttműködés volumene is. Az 54 db tarack mellett a román haderő 36 db K10 típusú löszerszállító és -töltő

⁶ Ferran 2024.

⁷ Adamowski 2024.

járművet is kap.⁸ A szerződés értelmében az eszközök jelentős részét Romániában öt éven belül helyi vállalatok gyártják, az első tarackok leszállítása 2027 elején várható. A Hanwha Aerospace egy új ajánlattal is előállt, szívesen szállítana a román haderő számára korszerű 2S21 Redback típusú gyalogsági harcjárművet is.

ELKÉSZÜLT SVÉDORSZÁG ELSŐ VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI ŰRSTRATÉGIÁJA

Július 4-én a svéd kormány *Az űr szerepe egy új biztonsági környezetben* címmel elfogadta az ország első védelmi és biztonsági űrstratégiáját.⁹ Pål Jonson védelmi miniszter szerint „[a]z űr az együttműködés színtere, ugyanakkor ott egyre erősebb verseny tapasztalható. Ez konkrétan azt jelenti, hogy fel kell készülnünk technikai, politikai, diplomáciai és katonai intézkedések megtételére”. Kiemelte, hogy az űr használata erősebbé, biztonságosabbá és virágzóbbá tette társadalmainkat, és mindennapi életünk részévé vált. Az űr egyszerre stratégiai és műveleti terület, amelytől egyre inkább függ mindenki. Az elfogadott stratégia átfogó célja Svédország védelmi és biztonsági érdekeinek biztosítása az űrben, illetve az űr felhasználásával. E cél elérése érdekében Svédország nemzeti és nemzetközi tevékenységei révén jelentős és felelős űrszereplővé válik a védelem és a biztonság területén. „Ezzel a stratégiával erősítjük az űrpolitika védelmi és biztonsági dimenzióját, hogy Svédország jobb felkészültséggel képes legyen megfelelni az űrben felmerülő kihívásoknak, és hogy az űrt védelemre és biztonságra használja fel” – mondja a miniszter. A stratégia négy pillérré épül. Az első: a cselekvés szabadságának biztosítása az űrben és az űr felhasználásával azzal, hogy képessé teszi az országot időben jelezni és kezelni az űrrel kapcsolatos kihívásokat. A második: létre kell hozni egy portfóliót űrképességekből, űrszolgáltatásokból és űrkapacitásokból a teljes védelmi és válságkészültség támogatására. A harmadik: az ország legyen aktív és felelős partner a nemzetközi űregyüttműködésben, és járuljon hozzá a közös biztonsághoz. A negyedik: olyan koherens és tudásalapú űrpolitikát kell folytatni, amely hozzájárul a válságra történő felkészüléshez és a teljes védelem fejlesztéséhez.

HÁROM NATO-TAGÁLLAM KÖZÖSEN ÉPÍT JÉGTÖRŐ HAJÓKAT

Az Amerikai Egyesült Államok, Finnország és Kanada képviselői július 11-én a NATO-csúcstalálkozó alkalmával megállapodtak arról, hogy együttműködnek jégtörő hajók építésében.¹⁰ A cél, hogy a kategóriájában legjobb sarkvidéki jégtörőket, valamint egyéb sarkvidéki képességeket építsenek ki mindhárom országban a szakértelem, az információk és a képességek megosztásával. Az Amerikai Egyesült Államok Parti Őrsége üzemelteti az ország két, már eléggé elavult és még működő jégtörő hajóját, amelyek már nem képesek a haditengerészet manővereit biztosítani a két sarkvidéken. Washington már tett kísérletet a fejlesztésre, de mivel az 1970-es évek óta nem épültek nehéz jégtörők, ezért a tapasztalatok hiánya, illetve a szakértelem elvesztése hátráltatja a program megvalósítását. Májusban a Kongresszus Költségvetési Hivatala három jégtörő hajó építésének összköltségét 5,1 milliárd dollárra becsülte, ami mintegy 60%-kal meghaladja a parti őrség márciusi becslését. A jégtörő flotta fejlesztésére azért van szükség, mert az éghajlatváltozás miatt a nyári hónapokban csökken a jég mennyisége az Északi-sarkvidéken, ezért segítségükkel növelhető a

⁸ Helou 2024.

⁹ Sweden's first defence... 2024.

¹⁰ Magnuson 2024.

hajóforgalom a régióban, emellett Oroszország és Kína már igyekeznek kiaknázni az ottani természeti erőforrásokat. „Az Északi-sarkvidéken az új, gyorsabb hajózási utak új gazdasági lehetőségeket teremtenek, és csökkentik a szállítási költségeket. Az Antarktiszon pedig partnerségünk elősegítheti a fokozott tudományos kutatást és a nemzetközi együttműködést is” – áll a közös közleményben. „Arról van szó, hogy a hasonló alapállású nemzetek képesek legyenek betartani a nemzetközi szabályokat, normákat és szabványokat, hogy az északi-sarkvidéki és az antarktisi régiók békéjét és stabilitását az elkövetkező nemzedékeken át fenntartsák.” Az összefogás céljai túlmutatnak az Amerikai Egyesült Államok megsegítésén. A három ország hajógyárai a hasonló alapállású szövetségesekkel és partnerekkel szorosan együttműködnének jégtrórik építésében és exportjában azok igényeinek kielégítésére, gyorsan és megfizethető áron. A közös nyilatkozat szerint a következő hat hónapban a partnerek kidolgozzák az együttműködés végrehajtási tervét annak érdekében, hogy megépítsék a rendkívül összetett szerepű és kritikus fontosságú hajókat a szövetségesek és partnereik számára is, mert az Északi-sarkvidék és az Antarktisz térsége mindannyiuk érdekszférája, amelyért felelősséggel tartoznak.

KANADA TENGERALATTJÁRÓK BESZERZÉSÉRŐL DÖNTÖTT

A kanadai kormány július 10-én bejelentette, hogy lépéseket tesz 12 hagyományos meghajtású, a sarki jég alatti műveletekre is alkalmas tengeralattjáró beszerzésére.¹¹ A program várható költsége meghaladja a 44 milliárd USD-t. Bill Blair kanadai védelmi miniszter a NATO-csúcstalálkozón kijelentette, hogy „a világ leghosszabb partvonalával rendelkező országgént Kanadának új tengeralattjáró-flottára van szüksége”. Az új tengeralattjárók lehetővé teszik az ország számára, hogy megvédje szuverenitását a változó világban, és értékes, csúcsmínőségű hozzájárulást nyújtson a partnerei és a szövetségesi biztonságához. Kanada több mint egy éve fontolgatja a négy elavult Victoria osztályú hajójának lecserélését. A beszerzés végrehajtásával elérhető az a cél is, hogy az ország védelmi kiadásai átlépjék a GDP két százalékát. A Nemzetvédelmi Minisztérium megkezdte az előzetes tárgyalásokat a potenciális gyártókkal és partnerekkel – köztük svéd, német, norvég, spanyol, francia, japán és dél-koreai hajóépítővel – a tengeralattjárók beszerzéséről, a hivatalos ajánlatkérésre 2024 őszén kerülhet sor. Az új tengeralattjárókkal szemben támasztott legfontosabb követelmények: az alacsony észlelhetőség, a magas túlélőképesség, mindemellett az eszközök a sarkvidéki jég alatt legyenek képesek viszonylag hosszú időtartamú, illetve nagy hatótávolságú bevetésekre és tevékenységre. A hajók alkalmazásával Kanadának az országhoz tartozó mindhárom óceánon képesnek kell lennie az ellenfelek felderítésére, nyomon követésére, elrettentésére, és szükség esetén legyőzésére, valamint szövetségesi erőfeszítéseikhez történő jelentős mértékű hozzájárulásra, akár külföldön is.

A NATO LÉTREHOZZA ELSŐ ÖSSZEKÖTŐ HIVATALÁT A KÖZEL-KELETI ÉS ÉSZAK-AFRIKAI TÉRSÉGBEN

A NATO júliusi washingtoni csúcstalálkozóján – a részt vevő szövetséges országok által a tavalyi megbeszélés után – elfogadott döntés értelmében Jordánia fővárosában, Ammanban nyílik meg a szövetség első összekötő hivatala a Közel-Kelet és Észak-Afrika térségében.¹²

¹¹ Katz 2024.

¹² Helou 2024.

Bár Jordánia nem NATO-tag, – az egyetlen közel-keleti országgént – segített az Amerikai Egyesült Államoknak és szövetségeseinek az Irán által Izrael ellen indított 300 rakéta és drón megsemmisítésében. „Ez hatalmas mérföldkövet jelent a Jordánia és a Szövetség közötti mély stratégiai partnerségben” – áll a NATO közleményében. Az összekötő iroda feladata lesz a NATO, valamint a közel-keleti és észak-afrikai országok közötti együttműködés megerősítése. A döntés elismeri Jordánia jelentős szerepét a regionális és a globális stabilitás megőrzésében. A NATO ammani irodája egyben képviselői irodaként is működik majd, amely lehetővé teszi a NATO és a jordán hatóságok közötti rendszeres együttműködést. A hivatal hozzájárul a nemzeti és a regionális összefüggések jobb megértéséhez, valamint a partnerségi programok és tevékenységek kidolgozásához és végrehajtásához. Feladatai közé tartozik többek között konferenciák, tanfolyamok és képzések szervezése, valamint a stratégiai elemzéssel, a polgári veszélyhelyzeti tervezéssel és felkészültséggel, a válságkezeléssel, a nyilvános diplomáciával, a kiberbiztonsággal és a klímaváltozással stb. kapcsolatos programok megrendezése.

SZERBIÁBAN MEGKEZDŐDTEK A CIPRUSTÓL VÁSÁROLT MI–35 TÍPUSÚ HARCIS HELIKOPTEREK TESZTREPÜLÉSEI

Szerbia jelentős lépést tett a 2023 végén Ciprustól beszerzett 11 db használt Mi–35P típusú harci helikopter bevezetésére történő felkészítése felé.¹³ Július 1-jén az egyik géppel már próbarepüléseket hajtottak végre a Belgrád melletti Utva repülőgépgyár pancsovai repülőteréről. Aleksandar Vučić szerb elnök 2023. november 19-én még úgy fogalmazott, hogy „az első hat helikopter 2024. január végére repülni fog, a maradék öt pedig 2024 nyarának végéig”. A tapasztalt késés valószínűleg az Oroszországgal folytatott kereskedelem bonyolultságából adódik, ezért a kulcsfontosságú, a nagyjavításhoz szükséges alkatrészek, részegységek, valamint az új elektronikai és egyéb berendezések beszerzése lassan halad. Ezen a típuson öt évente, vagy 1000 repült óránként nagyjavítást kell végezni, a Ciprusról érkezett helikopterek előző nagyjavítása 2018-ban történt Oroszországban. A repülőeszközök általános felújítási és korszerűsítési munkálatait a batajnica Moma Stanojlović üzemben végzik, de egyes részegységek – például hajtóművek, hidraulikus alkatrészek, rotorlapátok – cseréjéhez orosz beszerzés szükséges. Szerbia arra számít, hogy ezek a helikopterek a nagyjavítást, illetve korszerűsítést követően legalább 2036-ig üzemképesek maradnak. Ez a 11 helikopter csatlakozik majd a 2019 decemberében Oroszországtól újonnan vásárolt négy darab Mi–35M változathoz álló flottához. Szerbia a helikopterekkel együtt légi indítású fegyvereket is vásárolt Ciprustól, köztük 9M114 Sturm irányított páncéltörő rakétákat, Sz–24 240 mm-es nem irányított rakétákat és UPK–23–250 konténereket ikercsövű GS–23L gépágyúval.

EGYÉB HÍREK RÖVIDEN

Az Amerikai Egyesült Államok jövőbeni holdi misszióikhoz szükséges nagy pontosságú navigációs képesség elérése érdekében a NASA, az Űrerők és a témában jártas magánvállalatok egyesítik erőfeszítéseiket, hogy a Holdról és környezetéről minél részletesebb földrajzi, gravitációs és mágneses térképek készüljenek.

<https://breakingdefense.com/2024/05/mapping-the-moon-future-cislunar-ops-require-better-pnt/> (Letöltés időpontja: 2024. 05. 22.)

¹³ Bozinovski 2024.

Június 1-jén az Amerikai Egyesült Államok Külügyminisztériuma hozzájárult ahhoz, hogy Svédország és Ausztria vásárolhasson 12–12 db Sikorsky UH–60M Black Hawk helikoptert mintegy 900, illetve 1050 millió USD értékben.

<https://breakingdefense.com/2024/05/sweden-austria-cleared-by-us-to-buy-a-dozen-uh-60m-black-hawks-each/> (Letöltés időpontja: 2024. 06. 01.)

Az amerikai szárazföldi erők vezetése megbízta az Abrams harckocsi gyártóját, hogy kezdjen előzetes tervezést a harckocsi egy könnyebb, fejlettebb, nagyobb túlélőképességgel rendelkező változatának kifejlesztésére.

<https://www.defensenews.com/land/2024/05/31/a-lighter-high-tech-abrams-tank-is-taking-shape/> (Letöltés időpontja: 2024. 06. 03.)

Június 11-én a román védelmi miniszter bejelentette, hogy megkezdődik az ukrán határhoz viszonylag közel, 200 km-re található Mihail Kogălniceanu légbázis – ahol 1999 óta amerikai erők és eszközök is állomásoznak – jelentős, 2,5 milliárd eurós bővítése, amelynek keretében többek között új kifutópályát építenek, valamint új hangárokat létesítenek a jelenlegi és a majdani repülőeszközök számára.

<https://www.defensenews.com/global/europe/2024/06/13/romania-launches-expansion-of-air-base-near-ukraine/> (Letöltés időpontja: 2024. 06. 13.)

Június 27-én védelmi eszközök beszerzésével foglalkozó amerikai és dél-koreai szakemberek washingtoni tanácskozásukon megállapították, hogy a fegyverzetek széles skálája esetében mindkét ország számára hasznos lenne növelni az együttműködést a kutatás-fejlesztés és a gyártás területén.

<https://breakingdefense.com/2024/06/weapons-coproduction-with-s-korea-makes-a-lot-of-sense-us-army-weapons-buyer-says/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 01.)

Július 12-én a szlovén védelmi miniszter francia kollégájával szándéknyilatkozatot írt alá, amelynek értelmében déli szomszédunk Caesar tüzérségi és Mistral légvédelmi rendszereket vásárol.

<https://www.gov.si/en/news/2024-07-12-slovenian-and-french-ministries-of-defence-sign-a-letter-of-intent-on-the-procurement-of-caesar-and-mistral-systems/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 12.)

Kína legújabb külföldi katonai bázisa a kambodzsai Ream haditengerészeti bázison megkezdte működését. A kikötőben korábban jelentős fejlesztéseket hajtottak végre, többek között alkalmassá tették ötezer tonna vízkiszorítású hajók fogadására, és 300 méter hosszú mólót is építettek.

<https://breakingdefense.com/2024/07/chinas-newest-military-base-is-up-and-running-and-us-officials-see-more-of-them-on-the-horizon/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 12.)

Július 8-án a SpaceX floridai kilövőállásáról Föld körüli – első alkalommal geoszinkron – pályára állítottak egy török kommunikációs műholdat, amely majdnem teljes egészében (81%-ban) hazai fejlesztésű és gyártású részekeségekből áll, és azokat török programok vezérlik.

<https://breakingdefense.com/2024/07/turkey-launches-first-mostly-indigenous-commsatellite-could-appeal-to-gulf-amid-space-push/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 12.)

Július 17-én az 54. hadifogolycsere alkalmával – amely az Egyesült Arab Emírségek közvetítésével jött létre – 95–95 ukrán, illetve orosz állampolgár térhetett vissza hazájába, ezzel az orosz–ukrán háború kezdete óta kiszabadult ukrán civilek és katonák száma meghaladta a 3400 főt.

<https://www.euronews.com/my-europe/2024/07/17/russia-and-ukraine-swap-95-prisoners-of-war-each-in-latest-exchange> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 18.)

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Adamowski, Jaroslaw: *Romania to buy 54 howitzers from South Korea's Hanwha Aerospace*. Defense News, 2024. 06. 20. <https://www.defensenews.com/industry/2024/06/20/romania-to-buy-54-howitzers-from-south-koreas-hanwha-aerospace/> (Letöltés időpontja: 2024. 06. 26.)
- Bozinovski, Igor: *Serbia launches flight testing with first ex-Cypriot Mi-35 assault helicopter*. Flight Global, 2024. 07. 08. <https://www.flightglobal.com/defence/serbia-launches-flight-testing-with-first-ex-cypriot-mi-35-assault-helicopter/159040.article> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 12.)
- Ferran, Lee: *Baltic defensive bunker line not meant to stop Russian attack, but 'shape' it: General*. Breaking Defense, 2024. 07. 01. <https://breakingdefense.com/2024/07/baltic-defensive-bunker-line-not-meant-to-stop-russian-attack-but-shape-it-general/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 04.)
- Ferran, Lee: *Ukrainian units want more sneaky battlefield e-scooters, Latvian firm says*. Breaking Defense, 2024. 06. 20. <https://breakingdefense.com/2024/06/ukrainian-units-want-more-sneaky-battlefield-e-scooters-latvian-firm-says/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 04.)
- Helou, Agnes: *NATO chooses Jordan to house first-ever liaison office in the Middle East and North Africa*. Breaking Defense, 2024. 07. 12. <https://breakingdefense.com/2024/07/nato-chooses-jordan-to-house-first-ever-liaison-office-in-the-middle-east-and-north-africa/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 15.)
- Helou, Agnes: *Romania buying \$1B in K9 and K10 artillery systems from Hanwha Aerospace*. Breaking Defense, 2024. 07. 10. <https://breakingdefense.com/2024/07/romania-buying-1b-in-k9-and-k10-artillery-systems-from-hanwha-aerospace/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 15.)
- Katz, Justin: *Canada commits to buying 12 new conventionally-powered, under-the-ice submarines*. Breaking Defense, 2024. 07. 10. <https://breakingdefense.com/2024/07/canada-commits-to-buying-12-new-conventionally-powered-under-the-ice-submarines/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 12.)
- Magnuson, Stew: *NATO SUMMIT NEWS: U.S., Canada, Finland Sign Agreement to Build Icebreakers*. National Defense Magazine, 2024. 07. 11. <https://www.nationaldefensemagazine.org/articles/2024/7/11/us-canada-finland-sign-agreement-to-build-icebreakers> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 12.)
- Ruitenberg, Rudy: *Small drones will soon lose combat advantage, French Army chief says*. Defense News, 2024. 06. 19. <https://www.defensenews.com/global/europe/2024/06/19/small-drones-will-soon-lose-combat-advantage-french-army-chief-says/> (Letöltés időpontja: 2024. 06. 26.)
- Seldin, Jeff: *Satellite imagery shows China expanding spy bases in Cuba*. Voice of America, 2024. 07. 02. <https://www.voanews.com/a/satellite-imagery-shows-china-expanding-spy-bases-in-cuba/7682716.html> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 04.)
- *Sweden's first defence and security space strategy*. government.se, 2024. 07. 05. <https://www.government.se/press-releases/2024/07/swedens-first-defence-and-security-space-strategy/> (Letöltés időpontja: 2024. 07. 06.)